

en cuando las posesiones no las controlamos nosotros sino que son ellas las que nos controlan a nosotros. Tal vez esto nos permita explicar la ausencia de dimisiones en nuestro país donde, en efecto, la poltrona controla totalmente al político y no el político a la poltrona. Y lo digo como corroboración, no como deseo para que abandonen la poltrona por un deseo y/o voluntad de poder personales. En absoluto. Una de las leyes que más claras siempre he tenido en mente ha sido la del último mandamiento «no desees nada de lo que pertenece a otro». Si lo aplicáramos de verdad, posiblemente, uno podría dejar de creer en el famoso acróstico que los primeros cristianos pintaban en contra de la Gran bestia del Imperio romano: ROMA que significaba *Radix Omnium Malorum Avaritia*. Esto es: «la raíz de todos los males es la avaricia». Sencillamente, ROMA.

Oriol Pérez Treviño

@Oriol 67638017

ROMA

Diumenge, 29 de novembre de 2020

La casualitat ha fet que la ressenya d'aquesta setmana, sobre el *Pecat Capital* que pertany a la sèrie que Fragmenta Editorial ha publicat, recaigui en *L'avarícia* del figuerenc Oriol Ponsatí-Murlà. I no pas perquè aquesta setmana hagi estat més plena i carregada d'aquest pecat capital que, en l'inscscient col·lectiu, no es veu com a tant negatiu, sinó perquè aquesta setmana s'ha parlat de la interpretació d'una extravagant i insòlita obra per a piano com ho són les *Vexations* (1893) d'Erik Satie (1866-1925). Aquesta consisteix en un petit motiu, de poc més d'un minut de durada, que cal interpretar fins a 840 vegades seguides, en el major silenci, i per la qual cosa cal estar ben preparat. Això va fer-se al Gran Teatre del Liceu i el pianista luxemburguès Francesco Tristano-Schlimé va ser qui va portar a terme el repte, ajudat en alguns moments pel mateix director artístic del Liceu, Víctor García de Gomar. La interpretació es va fer com una espècie de ritual de protesta per les decisions preses pel PROCICAT que han afectat directament les qüestions referides a l'aforament del teatre.

Mentrestant, a la realitat externa, el virus va campant i fent de les seves. Molt em temo que, sense adonar-nos, ens hem convertit en no sé pas quina espècie i, ben aviat, deixarem d'anar al psicòleg o al psiquiatra per anar a especialistes de «robopsicologia», disciplina que ja havia profetitzat Isaac Asimov en aquell

clàssic de la ciència-ficció titulat *I Robot*. Jo no sé a vostès, però escriure que al conjunt d'Europa són, de moment, 400.000 els morts a causa de la pandèmia, em situa en un escenari que em fa comprendre d'allò més que, ara per ara, tota precaució sigui poca. Seguim immersos en una anormalitat de la que sabem molt poc. Sí que sabem, perquè ens recordem d'ells i elles, que a l'inici de la pandèmia van sortir autèntics ximplers, alguns d'ells tan facultatius com conspiranoics, que asseguraven que el que ens venia a sobre tan sols havia de ser comparat a una simple grip. Fa força temps que no se'n sap res d'ells, però en tot cas el Ministeri de Sanitat a la temporada 2019-2020 va atribuir, al conjunt de l'estat, «només» 3.900 morts per virus de la grip. Aquests 3.900 són ben poca cosa al costat que allò que ens està dient l'Instituto Nacional de Estadística (INE) que ha estimat que durant les 41 primeres setmanes del 2020, això és fins al diumenge 11 d'octubre, han mort a l'Estat espanyol 384.618 persones. Això és: 57.817 més que en el mateix període del 2019 quan se'n van comptabilitzar 326.801. Curiosament, aquests 57.817 morts de més contrasten amb les xifres notificades per l'esmentat Ministeri que presideix el filòsof Salvador Illa i Roca on es produeix una variació de més de vint-i-tres mil morts. És evident que no tots aquests morts són conseqüència directa del coronavirus, però sí de l'efecte sindèmic que sorgeix de la suma de la pandèmia del COVID-19, l'afectació d'aquesta pandèmia en els malalts crònics i l'afectació psicosocial que, com és sabut de tots, ha provocat un increment molt gran de l'assistència psicològica i psiquiàtrica. I aviat, com hem dit, de la robopsicol·logia.

Com que el nivell del periodisme cultural del país és el que és, i sinó que els hi demanin als familiars de l'actriu Montserrat Carulla sobre l'execrable tractament que se n'ha fet del seu traspàs per part d'una televisió que ara ja ha passat al món del sensacionalisme de la carnassa amb torna quan, per exemple, tracta com a prioritària l'entrevista a un exmembre de La Trinca per explicar-nos les misèries pel presumpte intent d'assassinat a la seva persona per part de l'exdona. Ni en els somnis més deplorables i tràgics haguéssim imaginat que, el novembre del 2020, TV3 hagués arribat fin aquí. Amb aquest nivell no és d'estranyar que ningú i cap medi periodístic esmentessin com, abans que el Liceu, les *Vexacions* de Satie ja s'havien interpretat a Catalunya. Ho va fer, precisament, el citat Ponsatí-Murlà en un espectacle, el juliol del 2009, on no només es va portar a terme l'ultramarató pianística, sinó que també s'hi va afegir el poeta Enric Casasses, recentment Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, que va recitar els 9072 versos de la seva obra *UH*. Ningú va dir res de res sobre Casasses ni Ponsatí. Aquí el «periodisme cultural» de casa nostra sempre és esclau de l'actualitat superficial; sempre exempt d'un relat que ens digui d'on venim, on som i cap on anem.

Precisament, molt em sembla que la intenció de l'editor Ignasi Moreta, una ment clarivent que ens ha donat agradables sorpreses a través del projecte de Fragmenta Editorial, era abordar la qüestió dels pecats capitals a través de la visió que en pot tenir una generació que ronda entre els trenta i els quaranta i una mica més d'anys. Quan amb la d'avui arribem a la sisena ressenya de la sèrie, sí que podem dir que en tots ells hi trobem una potent descripció personal de cadascun dels pecats, a través de referències culturals i literàries escollides lliurement, però pocs s'han atrevit a donar un pas endavant i haver intentat donar una visió més atrevida. Que es mullessin, vaja.

Penso que l'avarícia era, possiblement, el pecat que més convidava a fer-ne una lectura, diguem-ne, més arquetípica i, per tant, que permetia mullar-se més. I és que m'atreviria a dir com això dels pecats capitals, a l'igual que el mite, no són tant etiquetes taxinòmiques per descriure actituds i comportaments humans, sinó més aviat estats als que pot caure la nostra psique/ment. Si bé sempre hem relacionat els pecats capitals amb una qüestió cristiana, com molt bé assenyala Ponsatí-Murlà de la mà d'un llibre tan important a l'Edat Mitjana com ho va ser la *Psychomachia* del poeta cristià hispanollatí Prudenci (Ca 348-410), la veritat és que la qüestió ha preocupat al conjunt de la humanitat. Només cal que pensem, a tall d'exemple, amb la segona de les grans veritats nobles del Buda on se'ns diu com «*el patiment humà prové del desig dels béns terrenals*» i que pot portar-nos al món dels esperits famèlics. I el famèlic té un problema: mai en té prou.

Possible la qüestió més problemàtica de l'avarícia, en el nostre ara i aquí, és que aquesta ha estat llegida, ençà d'Adam Smith, com una virtut. Des de la publicació, el 1776, de *La riquesa de les nacions*– el que vol dir un dels primers assaigs fundacionals del capitalisme– això de l'avarícia no està tan malament com així ho va dir Ivan Boensky a la Berkeley School of Business de la Universitat de Califòrnia:

«*L'avarícia està bé. Vull que ho sapiguen. Jo crec que l'avarícia és sana. Podeu ser avariciosos i seguir sentint-vos bé amb vosaltres mateixos*» (pàg. 22). Però molt em temo que res més lluny de la veritat perquè tal com ens alertava el budisme, l'avarícia comporta sempre l'entrada en aquest món d'esperits famèlics, en un món proper al d'aquell Rei, deixeble d'Orfeu, anomenat Mides que, emportat per una avarícia desmesurada, va aconseguir que Dionís li donés la capacitat que tot el que toqués es convertís en or. Però això també va acabar afectant el menjar i el beure, per la qual cosa va ser un autèntic desastre i

va haver de demanar al déu que aquell malson acabés. Dionís li ho va permetre amb la condició que es rentés les mans al riu Pactol i des d'aleshores, segons la mitologia, la sorra d'aquest riu és d'or.

La qüestió, com ja va apuntar Jordi Graupera en el seu assaig sobre la supèrbia, rau en saber assolir la moderació i l'equilibri en la nostra relació amb el pecat capitalen qüestió perquè, des d'Aristòtil, ja sabem com l'avarícia de la humanitat és insaciable. És per això que llegir l'assaig d'Oriol Ponsatí-Murlà ens possibilita una immersió en aquest pecat capital per adonar-nos com, en el fons, creguem o no creguem, cadascú de nosaltres ha estat convidat a una personal psicomàquia de lluita interior entre les virtuts i els pecats. Així, al davant de l'avarícia, no només hem de respondre-hi amb generositat sinó en adonar-nos com, possiblement, allò que cobejem té a veure més amb un afany innecessari que no a una necessitat real. Part del problema de l'avarícia radica, precisament, en quan les possessions no les controlem nosaltres sinó que són elles les que ens controlen a nosaltres. Potser això ens permeti explicar l'absència de dimissions al nostre país on, en efecte, la poltrona controla totalment al polític i no el polític a la poltrona. I ho dic com a corroboració, no com a desig perquè abandonin la poltrona per un desig i/o voluntat de poder personals. En absolut, una de les lleis que més clara sempre he tingut en ment ha estat la del darrer manament: *«no desitgis res del que pertany a un altre»*. Si ho apliquéssim de veritat, possiblement, un podria deixar de creure en el famós acròstic que els primers cristians pintaven en contra de la Gran bèstia de l'Imperi romà: *ROMA* que significava *Radix Omnium Malorum Avaritia*. Això és: «l'arrel de tots els mals és l'avarícia». Senzillament, ROMA.

AVISO LEGAL PRIVACIDAD COOKIES CONTRATACIÓN CONTACTO

